Convertirea Sfântului Augustin

Memoria biografică a sfântului

Sfântul Augustin

Confesiuni I: 28-30

Sursa: Augustine , Le confessioni, italiană . trad . R. De Monticelli, Garzanti , Milano -1990. Din cartea „Istoria filosofiei” de Umberto Eco, volumul 10, pp. 79-81. Inserție în ziarul Vima din duminică, 1-4-2018.

Confesiunile lui Augustin împletesc gândirea filosofică cu memoria biografică. Gândurile despre timp, bine și dreptate, infinitatea creației divine sunt întotdeauna legate de un moment specific din viața filosofului și constituie un teren fertil și adesea scânteia pentru acele gânduri. În pasajul următor, filosoful își amintește episodul convertirii sale, când, în mijlocul conflictului său interior, aude vocea unui copil repetând cântecul tolle et lege [„ia și citește”), care sună ca o chemare de a căuta în textul sacru răspunsul la îndoielile sale.

28. Când dintr-un adânc secret, o contemplare profundă a dezgropat toată durerea mea și a îngrămădit-o sub faldurile inimii mele, o furtună sălbatică a izbucnit în mine și s-a încheiat cu un torent de lacrimi. Și m-am ridicat, pentru ca sunetul acelui mare strigăt să se răspândească liber și în sus. Dar plânsul m-a sfătuit singurătatea și m-am îndepărtat de Alypius atât cât a fost necesar, pentru ca prezența lui să nu mă împovăreze.

Mă aflam într-o situație atât de gravă, iar el a înțeles-o: poate pentru că simțea în cuvintele mele o voce deja încărcată de lacrimi. Așa că a rămas unde stăteam noi, mut de admirație.

Nu știu cum m-am trezit întins sub un smochin și mi-am lăsat lacrimile să curgă, două râuri pline în orbitele ochilor, ca o ofrandă pe care ai putea-o

aprecia. Și o vreme ți-am vorbit, dacă nu în aceste cuvinte exacte, cel puțin în acest spirit: Și tu, Doamne, până când? Și va dura mânia Ta pentru totdeauna, Doamne? Nu uita greșelile strămoșilor! Căci simțeam că ele erau cele care mă cuprinseseră.

Am izbucnit în suspine amare: „Cât timp mai va fi, cât timp va fi «mâine și mâine»? De ce nu azi, de ce să nu punem capăt acestei umilințe acum?” [Un cântec pentru copii]

29. Așa am vorbit și am plâns, cu inima grea ca plumbul de cea mai amară durere.

Și deodată, din casa de alături, o voce de copil, poate de fetiță, cântă un cântec lent: „Ia și citește, ia și citește”...

Mi-am schimbat imediat expresia feței și am făcut un efort imens să-mi amintesc dacă exista un astfel de cântec în vreun joc de copii și nu mi-a trecut prin minte că am mai auzit vreodată așa ceva ; apoi mi-am înăbușit lacrimile și m-am ridicat. Cu siguranță, m-am gândit, era o poruncă divină să deschid o carte și să citesc primul pasaj pe care îl găsesc. Astfel, am știut că Antonie, căzând din întâmplare în timpul unei lecturi a Evangheliei, a simțit o chemare personală, ca și cum acele cuvinte i-ar fi fost adresate lui: Du-te, vinde tot ce ai și dă săracilor și vei avea comoară în cer ; apoi, vino și urmează-mă. Și această voce divină l-a condus imediat să se întoarcă spre tine.

Așadar, m-am întors cu mare emoție la locul unde se afla Alipiu ; într-adevăr, era locul unde lăsasem cartea Apostolului, ridicându-mă. Am apucat-o și am deschis-o și, în tăcere, am citit primul pasaj care mi-a căzut în ochi: Gata cu veselia și lăcomia, gata cu paturile și desfrânarea, gata cu certuri și invidie, ci îmbrăcați-vă cu ungerea Domnului nostru Iisus Hristos și nu vă îmbrăcați cu firea pământească și poftele ei.

Nu voiam să citesc mai departe și nu era nevoie. Odată cu ultimele cuvinte ale acestei propoziții, o lumină parcă făcută din pace s-a insuflat în inima mea și a alungat acel întuneric dens al incertitudinilor.

30. Am închis apoi cartea, ridicând un deget sau nu-mi amintesc ce fel de semn, și cu o expresie acum liniștită i-am arătat-o lui Alypius. Dar în același fel mi-a arătat și el ce se întâmpla cu el în absența mea. Voia să vadă ce citeam ; i-am arătat-o, iar el a fost atent și la următoarea parte a

ceea ce citeam. Nu știam, dar acel pasaj avea o continuare: „Și primiți pe oricine este nesigur în credința sa”.

I-am pomenit și mi-a spus. Încurajarea l-a încurajat în scopul său, deoarece era bun și mai în ton cu felul său de viață ca niciodată, întrucât fusese de mult mult mai avansat decât mine. Și fără suferință, fără ezitare, m-a urmat. Am intrat imediat în casa mamei mele, am vorbit cu ea ; mare bucurie pentru ea. I-am povestit cum s-a întâmplat ; bucurie și triumf.

Slavă Ție, Celui care poți face mai mult decât cerem și înțelegem. Căci, în ceea ce mă privește, mi s-a dat mult mai mult decât cerea strigătul meu trist și tăcut. De fapt, mi-ai îndreptat existența spre tine până în punctul în care nu mai căutam un soț și nici nu mai aveam nicio speranță pentru lume, bazându-mă acum pe acea măsură de credință pe care mi-ai dezvăluit-o cu ani în urmă într-un vis.

Și ai transformat durerea într-o bucurie mult mai mare decât sperasem și mult mai prețioasă și mai pură decât m-aș fi așteptat de la nepoții mei de sânge.